

**додаток 2
до наказу МОН України
від 21.08.2013 №1222**

**Зi змiнами
затвердженими наказом МОН
№1009 вiд 19.08.2016**

**Орієнтовнi вимоги до контролю та оцiнювання навчальних
досягнень учнiв загальноосвiтньої школи**

Вступ

Вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи розроблені відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» та наказу МОНМолодьспорту від 13.04. 2011 року № 329 «Про затвердження Критерiїв оцiнювання навчальних досягнень учнiв (вихованцiв) у системi загальної середньої освiти», зареєстрованого у Мiнiстерствi юстицiї вiд 11.05. 2011 року № 566/19304.

Вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи набувають чинності поетапно:

- у 5 класах загальноосвітніх навчальних закладів – з 2013/14 навчального року;
- у 6 класах загальноосвітніх навчальних закладів – з 2014/15 навчального року;
- у 7 класах загальноосвітніх навчальних закладів – з 2015/16 навчального року;
- у 8 класах загальноосвітніх навчальних закладів – з 2016/17 навчального року;
- у 9 класах загальноосвітніх навчальних закладів – з 2017/18 навчального року.

Оцiнювання навчальних досягнень учнiв здiйснюється за 12 бальною шкалою.

Змiстом вимог до оцiнювання є виявлення, вимiрювання та оцiнювання навчальних досягнень учнiв, якi структурованi у навчальних програмах, за предметами.

Вiдповiдно до ступеня оволодiння знаннями i способами дiяльностi вiокремлюються чотири рiвнi навчальних досягнень учнiв: початковий, середнiй, достатнiй, високий.

I початковий рiвень, коли у результатi вивчення навчального матерiалу учень:

- називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фiгуру, символ тощо), але тiльки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньo;
- за допомогою вчителя виконує елементарнi завдання.

II середнiй рiвень, коли учень повторює iнформацiю, операцiї, дiї, засвоєнi ним у процесi навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III достатнiй рiвень, коли учень самостiйно застосовує знання в стандартних ситуацiях, вмiє виконувати певнi операцiї, загальна методика i послiдовнiсть (алгоритм) яких йому знайомi, але змiст та умови виконання змiненi.

IV високий рiвень, коли учень здатний самостiйно орiєнтуватися в нових для нього ситуацiях, складати план дiй i виконувати його, пропонувати новi, невiдомi йому ранiше розв'язання, тобто його дiяльнiсть має дослiдницький характер.

Кожен наступний рiвень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає новi.

Оцiнювання здiйснюється у процесi повсякденного вивчення результatiв навчальної роботи учнiв, а також за результатами перевiрки навчальних досягнень учнiв: усної (iндивiдуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостiйна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та iншi).

Навчальний заклад може використовувати інші системи оцінювання навчальних досягнень учнів за погодженням з місцевим органом управління освітою. При цьому оцінки за семестри, рік, результати державної підсумкової атестації переводяться у бали відповідно до цих критеріїв.

З метою підвищення мотивації учнів до навчання, формування ключових компетентностей, підвищення об'єктивності оцінювання впродовж усього періоду навчання, градації значущості балів за виконання різних видів робіт можна застосовувати рейтингову систему оцінювання.

Хімія

Визначальними в оцінюванні рівня навчальних досягнень учнів з хімії є особистісні результати пізнавальної діяльності, в яких відображаються загальнопредметні компетентності, набуті учнями в процесі навчання.

За відмінностями між обсягом і глибиною досягнутих результатів, ступенем самостійності у виконанні завдань, здатністю використовувати знання у нових ситуаціях виокремлено рівні навчальних досягнень учнів, що оцінюються за 12 бальною шкалою.

Кожний наступний рівень вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові характеристики.

При оцінюванні рівня навчальних досягнень з хімії враховується:

- оволодіння хімічною мовою як засобом відображення знань про речовини і хімічні явища;
- рівень засвоєння теоретичних знань;
- сформованість експериментальних умінь, необхідних для виконання хімічних дослідів, передбачених навчальною програмою;
- здатність учнів застосовувати набуті знання на практиці;
- уміння розв'язувати розрахункові задачі.

Усі види оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються за характеристиками, наведеними в таблицях.

Оцінювання теоретичних знань

Рівні навчальних досягнень	Бал і	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
Початковий	1	Учень (учениця) розпізнає деякі хімічні об'єкти (хімічні символи, формули, явища, посуд тощо) і називає їх (на побутовому рівні)
	2	Учень (учениця) описує деякі хімічні об'єкти за певними ознаками
	3	Учень (учениця) має фрагментарні уявлення з предмета вивчення і під керівництвом вчителя може відтворити окремі його частини
Середній	4	Учень (учениця) відтворює деякі факти, що стосуються хімічних сполук і явищ
	5	Учень (учениця) відтворює окремі частини навчального матеріалу, дає визначення основних понять
	6	Учень (учениця) послідовно відтворює значну частину навчального матеріалу
Достатній	7	Учень (учениця) відтворює навчальний матеріал, наводить приклади, з допомогою вчителя порівнює хімічні об'єкти
	8	Учень (учениця) логічно відтворює фактичний і теоретичний навчальний матеріал, застосовує знання в стандартних умовах, порівняє, класифікує хімічні об'єкти
	9	Учень (учениця) володіє знаннями основоположних хімічних теорій і фактів, наводить приклади на підтвердження цього, аналізує інформацію, робить висновки
Високий	10	Учень (учениця) володіє навчальним матеріалом і застосовує знання на практиці, узагальнює і систематизує інформацію, робить аргументовані висновки
	11	Учень (учениця) володіє засвоєними знаннями і використовує їх у нестандартних ситуаціях, встановлює зв'язки між явищами; самостійно знаходить, оцінює і використовує інформацію з різних джерел згідно з поставленим завданням; робить узагальнювальні висновки

	12	Учень (учениця) має системні знання з предмета, аргументовано використовує їх, у тому числі в проблемних ситуаціях; аналізує додаткову інформацію; самостійно оцінює явища, приймає рішення, висловлює судження, пов'язані з речовинами та їх перетвореннями
--	----	--

Оцінювання практичних робіт

Рівні навчальних досягнень	Характеристика навчальних досягнень учнів
Початковий	Учень (учениця) знає правила безпеки під час проведення практичних робіт, виконує найпростіші хімічні досліди під керівництвом вчителя
Середній	Учень (учениця) складає прилади; з допомогою вчителя виконує окрім хімічні досліди згідно з інструкцією, описує хід виконання дослідів
Достатній	Учень (учениця) самостійно виконує практичні роботи згідно з інструкцією, описує спостереження, робить висновки
Високий	Учень (учениця) виконує хімічні експерименти, раціонально використовуючи обладнання і реактиви; описує поетапні спостереження; складає звіт, що містить обґрунтовані висновки; виконує експериментальні задачі за власним планом

Оцінювання розв'язування розрахункових задач

Рівні навчальних досягнень	Характеристика навчальних досягнень учнів
Початковий	Розв'язування задач не передбачене
Середній	Учень (учениця) складає скорочену умову задачі; робить обчислення лише з готовою формулою
Достатній	Учень (учениця) наводить потрібні формулі речовин і рівняння реакцій; розв'язує задачі, користуючись алгоритмом
Високий	Учень (учениця) самостійно і раціонально розв'язує задачі; розв'язує комбіновані задачі

Директор департаменту

O. В. Єресько